

TALOUSARVIOALOITE 845/2008 vp

Määrärahan osoittaminen terveellisen kasvisruokavalion edistämiseen kouluissa

Eduskunnalle

Kasvissyönti tai kasvispainotteinen ruokavalio on hyvä valinta terveyden ja ympäristön näkökulmasta. Terveellinen ruokavalio ilman lihan ja eläinrasvan tuomia haittoja on yksi parhaista keinoista ehkäistä sydän- ja verisuonitauteja. Lihantuotanto on myös merkittävä kasvihuonekaasujen lähde. Kasvispainotteiseen ruokavalioon siirtyminen auttaisi ilmastomuutoksen torjunnassa.

Kasvispainotteisen ruokavalion hyvät terveysvaikutukset ovat laajat. Kasveista saa hiilihydraatteja, monitydyttymättömiä rasvoja, vitamiineja, kivennäis- ja hivenaineita sekä kuituja. Kasvissyöjien ylipainoisuus on harvinaisempaa kuin sekasyöjien, mikä ennaltaehkäisee monia sairauksia.

Kasvisten viljely on pääosin selvästi ekologisempaa kuin lihakarjan kasvatus. Kasvisten tuottaminen vaatii vain kymmenesosan lihan tuottamiseen tarvittavasta energiasta. Lihantuotannon ilmastovaikutukset ovat suuria. Karjatalous aiheuttaa 80 prosenttia maatalouden kasvihuonekaasupäästöistä.

Yksi syy perustella kasvissyöntiä on tuotanto-eläinten nykyiset olosuhteet. Eläinten pidossa eivät täyty vaatimukset, joiden mukaan eläimillä on oikeus lajityypilliseen käyttäytymiseen. Luonnostaan toimeliaat eläimet stressaantuvat ahtaissa kasvatusoloissa. Maatalouseläimillä esiintyy monia tuotantoympäristöstä johtuvia sairauksia ja vammoja, kuten luuston heikkoutta, hiertymiä, tulehduksia, sorkkasairauksia ja muita. Kuluttajakritiikki on jo aiheuttanut lainmuu-

toksia, jotka tulevat parantamaan kanojen ja emakoiden elinoloja, mutta näitä parannuksia ei voida pitää riittävinä. Monet kasvissyöjät ovat päättäneet jättää lihan pois ruokavaliostaan, koska he katsovat, ettei eläinten kuulu tulla tapetuiksi lihansa vuoksi. Lihan välttämiseen on siis olemassa eettisiä syitä.

Kasvissyönti on yleistynyt varsinkin nuorten keskuudessa. Kasvisruokavalio, kuten terveellinen ruokavalio yleensäkin, edellyttää ravintoaineiden ja niiden saannin perustuntemusta. Nuoria on hyvä opettaa monipuoliseen kasvisruokavalioon, jotta ravinto ei yksipuolistu.

Terveellisen kasvissyönnin edistämiseksi esitän määrärahaa koulujen kasviskuukauden järjestämiseen. Määrärahalla katetaan yhden projektityöntekijän palkka, kampanjamateriaalin painatus ja kasviskuukauden järjestävien koulujen projektiaivustus.

Kasviskuukausi on kokonaisuus, jossa kasvisruoka nivoutuu soveltuvalla tavalla osaksi opetusta ja kouluruokailua. Kasviskuukauden järjestävät koulut tutustuttavat lapsia ja nuoria monipuoliseen kasvisruokavalioon, johon kuuluu täysjyväviljaa, juureksia, papuja, linssejä, herneitä, soijatuotteita, marjoja ja hedelmiä. Osana kasviskuukauden ohjelmaa on mahdollista myös pohtia ruuan tuotantoa ja sen ympäristövaikutuksia laajemmin ja käydä vuoropuhelua esimerkiksi ympäristö- ja eläinsuojelujärjestöjen kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2009 talousarvioon momentille 29.10.20
lisäyksenä 200 000 euroa terveellisen*

*kasvisruokavalion edistämiseen kouluis-
sa.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Anni Sinnemäki /vihr
Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Pentti Tiusanen /vas